

Bouw nieuwe kaaimuur: gepland van augustus tot december

De historische kaaimuur in Nieuw Zuid is in slechte staat en moet vervangen worden door een nieuwe muur. Van begin augustus tot eind december heien we het geraamte van die nieuwe, sterkere muur in de grond.

Nieuw Zuid maakt deel uit van het Antwerpse Scheldekaaienproject van het Sigmaplan. Om de Antwerpse kaaizone te beschermen tegen de kracht van het getij op de Schelde, investeert waterwegbeheerder De

Vlaamse Waterweg nv in sterke, stabiele kaaimuren en een nieuwe waterkering. De stad Antwerpen zorgt nadien voor een heraanleg van het openbaar domein. In juni en juli werden de twee laatste stukken oude kaaimuur gesloopt omdat ze in zo'n kritieke staat verkeerden dat herstelling niet meer mogelijk was. Van 6 augustus tot aan de kerstvakantie gaan we de laatste fase van de werken in en plaatsen we het geraamte van de nieuwe muren.

Om stevige kaaimuren te kunnen bouwen, **heien** (kloppen) we

stalen buispalen en damplanken in de ondergrond. Vanwege het gewicht en de enorme afmetingen van die palen (45 ton en 37,5 meter lang) zetten we gespecialiseerd heimateriaal in. Daardoor zal er nog een laatste keer geluids- en trillingshinder in de buurt zijn. De verdere afwerking van de kaaimuren zal grotendeels zonder overlast gebeuren. We danken de omwonenden voor hun begrip en geduld.

> Pagina 2 en 3

WATERVEILIGHEID

NATUUR

BELEVING

Hoe bouwen we
de nieuwe kaaimuur?

PAGINA 2-3

Nieuwe muur in herkenbaar jasje

PAGINA 4

Hoe bouwen we de nieuwe kaaimuur?

Nu de oude kaaimuren in Nieuw Zuid zijn afgebroken, komt het einde van de werkzaamheden in zicht. De nieuwe muren worden rond een stevig stalen geraamte gebouwd. Van begin augustus tot eind december heien we de laatste stukken van dat geraamte in de grond.

Een 19de-eeuwse kaaimuur over een afstand van 700 meter vernieuwen is geen alledaagse klus. Om de kaaimuur van Nieuw Zuid grondig te stabiliseren, braken we hem af in vijf deelzones (zie kaartje). Op 10 juni en 1 juli waren zone 3 en zone 5, de twee laatste zones, aan de beurt. Op 6 augustus starten we met de bouw van de laatste stukken nieuwe muur. We vatten nog even het hele proces voor je samen.

STAP 1

Bouwput uitgraven

Voor we beginnen met de afbraak van de oude kaaimuur, graven we een U-vormige bouwput vlak achter de muur. De achterwand en de zijwanden van die put bestaan uit stalen damplanken en buispalen.

STAP 2

Oude kaaimuur afbreken

Om de oude kaaimuur efficiënt af te breken, gebruiken we springstoffen. Daarvoor werkt de aannemer samen met een gespecialiseerde onderaannemer en experts van de Koninklijke Militaire School en de Universiteit Gent. Om de impact te beperken, worden de explosies onder de waterlijn uitgevoerd. De aannemer berekent waar de springstofladingen in de muur moeten worden aangebracht: niet te hoog (want dan is de ontploffing luider en is er meer opvliegend puin), maar ook niet te laag (want dan is de afbraak minder efficiënt). De restanten van de muur worden uit het water gehaald vanop een ponton op de Schelde en over het water afgevoerd.

TIMING

- 6 augustus – midden december 2018
- De heiwerken vinden plaats van maandag tot vrijdag, enkel binnen de toegelaten uren (van 6u30 tot 20u30). Op feestdagen wordt er niet gewerkt. Door de aard van de werken zijn geluids- en trillingshinder onvermijdelijk. De mate van overlast zal afhankelijk zijn van verschillende factoren, zoals de windrichting.

STAP 3

Nieuwe kaaimuur opbouwen

Op de plaats van de oude kaaimuur trekken we in de zomer en het najaar van 2018 een nieuwe muur op rond een stalen geraamte. De buispalen en damplanken van dat geraamte heien we van 6 augustus tot aan de kerstvakantie in de ondergrond. Om een stevige kaaimuur te bouwen, gebruiken we ijzersterk materiaal. Elke buispaal is 37,5 meter lang, heeft een doorsnede van 1,8 meter en weegt 45 ton. De damplanken zijn 25,5 meter lang en wegen 6 ton. Vanwege die enorme afmetingen gebruiken we gespecialiseerde heimaterialen om het geraamte in de stugge ondergrond van Boomse klei te 'kloppen'. De heiwerken starten op 6 augustus in zone 3 en lopen nadien verder in zone 5.

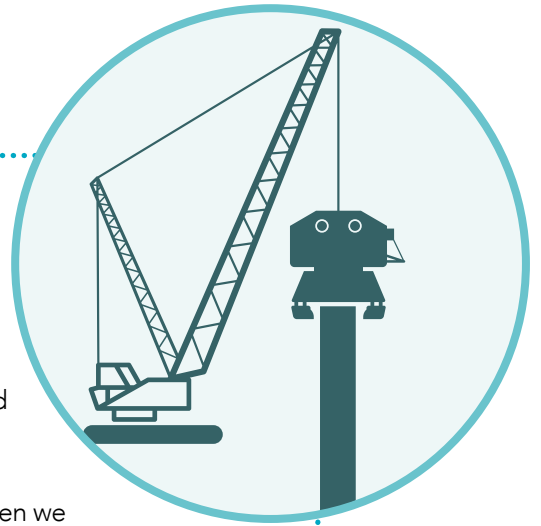

Welke heimaterialen gebruiken we?

De nieuwe kaaimuur wordt gebouwd rond een stalen geraamte van buispalen en damplanken. Die heien we met gespecialiseerd materiaal in de grond.

- **Trilblok:** een trilblok gebruikt hevige trillingen om een buispaal of damwand in de grond te drijven.
- **Heihamer:** een hydraulische impacthamer of 'heihamer' slaat aanhoudend op de kop van een paal of damplank om hem in de grond te duwen.

Het heien moet zorgvuldig gebeuren om de paalkop niet te beschadigen. Om de zwaarste impact van de klap te dempen, kan de aannemer een 'muts' op de paalkop zetten met een samendrukbare vulling van hout of plastic.

Nieuwe muur in herkenbaar jasje

De nieuwe, sterkere kaaimuren worden afgewerkt in dezelfde herkenbare stijl van vroeger. We plaatsen de blauwe steen terug en zetten de bolders weer op hun oude plekje. Later zal de stad Antwerpen de kaaien een frisse make-over geven.

Wat volgt er na de heiwerken?

Eind 2018 moeten de heiwerken afgerond zijn. Dan volgen nog enkele ingrepen om de nieuwe constructie te verstevigen. In de bouwputten achter de kaaimuur storten we het zand dat we er eerder uitgegraven hadden. Op de aangevulde grondlaag komen legankers van stalen kabels. Die verbinden de nieuwe kaaimuur met de stalen achterwand van de bouwput. Vervolgens vullen we de put verder op met het zand. Op een hoger niveau komt nog een tweede rij legankers.

Hoe ziet de nieuwe muur eruit?

Bovenop het geraamte van de nieuwe muur komt een betonnen draagbalk. Daarop bevestigen we betonnen replica's van de historische kaaimuur. Zo behoudt de muur zijn gekende uitzicht. De plaatsing van de betonnen afgietsels, die elk 110 ton wegen, wordt de laatste ingrijpende bouwphase. We werken de kaaimuur bovenaan af met de klassieke stijlkenmerken: de blauwe deksteen, gerecupereerde façadesteen en de replica's van de oude bolders (meerpalen).

Eind 2019 verbinden we de vijf deelzones met elkaar. De volledige stabilisatiewerken, inclusief de afwerking van het 700 meter lange kaaiplateau, moeten tegen de zomer van 2020 voltooid zijn.

Hogere waterkering

Na de stabilisatie van de kaaimuur in Nieuw Zuid leggen we ook nog een nieuwe, hogere waterkering aan. Die zal de bestaande betonnen muur vervangen en de stad Antwerpen beter tegen hoge waterstanden beschermen. Daarna is het de beurt aan de stad Antwerpen om de publieke ruimte een frisse make-over te geven.

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

De Vlaamse Waterweg nv
Afdeling Zeeschelde-Zeekanaal
Ir. Wim Dauwe
Lange Kievitstraat 111-113 bus 44
2018 Antwerpen

Redactie

Pantarein Publishing, in
samenwerking met IMDC

Gedrukt op gerecycleerd papier

Copyright beelden

De Vlaamse Waterweg nv,
THV Scheldekaaien

www.sigmaplan.be

BEZOEK DE INFOKEET!

Tijdens de stabilisatiewerken staat op de kaai een infokeet. In die tentoonstellingsruimte kom je alles te weten over de Scheldekaaien, het Sigmaplan en de werken zelf, met speciale aandacht voor de zones waar we op dat moment aan de slag zijn. De infokeet is elke derde woensdag van de maand open voor bezoekers, telkens van 12 tot 20 uur. De eerstvolgende openingsdata zijn 19 september en 17 oktober.

Heb je zin om met een groep een rondleiding te volgen in de infokeet? Stuur dan een mailtje naar scheldekaaien@vlaamsewaterweg.be.

CONTACT

Meer informatie over het Sigmaplan, de zeven kaaizones, de waterkering en de kaaimuurstabilisatie vind je op www.sigmaplan.be/scheldekaaien.

Via Twitter (#sigmaplan) en Facebook houden we je op de hoogte van de werken.

Met vragen kun je terecht bij De Vlaamse Waterweg nv

Afdeling Zeeschelde-Zeekanaal
Reinhilde Vanhooydonck,
projectleider
03 224 67 11
scheldekaaien@vlaamsewaterweg.be

THV Scheldekaaien

Hannes Riské,
aannemer
03 237 12 99
thvscheldekaaien@proximus.be